

6

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 17 grudnia 1971 r.

w sprawie oznakowania nawigacyjnego polskich wód morskich.

Na podstawie art. 46 § 1 Kodeksu morskiego (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 318) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się zasady oznakowania nawigacyjnego polskich wód morskich określone w instrukcji stanowiącej załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Zabrania się niszczenia, uszkodzania i przemieszczania znaków nawigacyjnych oraz dokonywania innych czyn-

ności naruszających prawidłowość działania oznakowania nawigacyjnego.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1972 r.

Minister Żeglugi: *J. Szopa*

Załącznik do rozporządzenia Ministra
Żeglugi z dnia 17 grudnia 1971 r.
(poz. 6).

INSTRUKCJA

w sprawie zasad oznakowania nawigacyjnego polskich wód morskich.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy instrukcji, jeżeli wyraźnie nie postanowiono inaczej, dotyczą pływających znaków nawigacyjnych (pław), należących do oznakowania:

- 1) krawędzi i osi torów wodnych (kanałów),
- 2) przeszkód nawigacyjnych — mielizn, kamieni oraz innych przedmiotów niebezpiecznych dla żeglugi,
- 3) punktów i akwenów posiadających znaczenie dla żeglugi, takich jak: kotwicowiska, strefy wojskowe, wysypiska itp., oraz dla specjalnych potrzeb rybołówstwa morskiego.

2. Wzory znaków, o których mowa w ust. 1, określają rysunki 1—23 załączone do instrukcji.

3. Jeżeli stały znak nawigacyjny na wodzie (dalba) lub na lądzie (stawa) zastępuje pływający znak nawigacyjny, wówczas mają do niego zastosowanie przepisy instrukcji.

§ 2. Rozróżnia się dwa zasadnicze systemy oznakowania:

- 1) system boczny — stosowany do oznakowania dokładnie określonych krawędzi torów wodnych (kanałów),
- 2) system kardynalny — mający zastosowanie tak na przybrzeżnych akwenach morskich z licznymi mieliznami lub kamieniami, jak i w oznakowaniu odosobnionych mielizn lub innych niebezpieczeństw nawigacyjnych na morzu.

§ 3. W zależności od miejscowych potrzeb i warunków można stosować jeden z systemów określonych w § 2 bądź jednocześnie obydwa systemy, pod warunkiem jednak, że nie będzie to przyczyną pomyłek.

§ 4. 1. Pławy nie świecące określa kształt nadwodnej części pływaka pławy, pomalowanie oraz znak szczytowy (jeżeli jest przewidziany).

2. Pławy świetlne określa charakterystyka światła, pomalowanie oraz znak szczytowy (jeżeli jest przewidziany). Pływaki pław świetlnych powinny mieć kształt walca, a tylko na kanałach i osłoniętych wodach portowych mogą mieć kształt stożka w nadwodnej ich części.

§ 5. 1. Znaki nawigacyjne mogą być wyposażone w reflektory radarowe oraz wszelkiego rodzaju urządzenia odbłaskowe.

2. Reflektory radarowe umieszczone nad znakami nawigacyjnymi powinny mieć kolor żółty dla łatwiejszego odróżnienia ich od znaków szczytowych.

3. Urządzenia odbłaskowe instalowane na pławach nie świecących powinny dawać światło odbite: białe, czerwone, zielone lub kombinację dwóch z tych światła.

§ 6. 1. Do oświetlenia nawigacyjnego pomostów, dalb, cyplów i kanałów w porcie stosuje się światło niebieskie, jeżeli oznakowanie tych obiektów światłem białym, zielonym lub czerwonym mogłoby stać się przyczyną dezorientacji. Światło niebieskie można stosować na znakach nawigacyjnych stałych i pływających (pławach).

2. Poza portem światło niebieskie można stosować tylko na znakach dotyczących sprzętu pomiarowego (§ 31).

§ 7. 1. Pływak pławy świetlnej maluje się w ten sam sposób, jak pławę nie świecącą.

2. Wieżyczka pławy świetlnej (jeżeli jest przewidziana) powinna mieć te same kolory co jej pływak. Dotyczy to również malowania w kolorowe pasy poziome.

3. Jeżeli pływak pławy pomalowany jest w czarno-białe lub czerwono-białe pasy pionowe bądź w szachownicę czarno-białą lub czerwono-białą, wówczas wieżyczka pławy powinna być odpowiednio czarna lub czerwona.

§ 8. Jeżeli stały znak nawigacyjny zastępuje pływający znak nawigacyjny (§ 1 ust. 3), powinien być pomalowany w miarę możliwości w ten sam sposób jak znak pływający i może być wyposażony w odpowiedni znak szczytowy.

Rozdział 2

System boczny.

§ 9. Położenie znaków nawigacyjnych w systemie bocznym określa się według kierunku drogi żeglarza zbliżającego się od strony morza do portu, ujścia rzeki lub innej drogi wodnej. Określenia „prawa burta” lub „prawa strona”, jak również „lewa burta” lub „lewa strona” oznaczają odpowiednio prawą lub lewą stronę żeglarza.

§ 10. 1. Pływaki pław nie świecących, stosowanych w systemie bocznym, powinny mieć kształt stożkowy, walcowy, kulisty, drążkowy lub cygarowy albo też kształt tyki.

2. Z zastrzeżeniem przepisu § 4 ust. 2 pływaki pław świetlnych powinny mieć kształt walcowy.

§ 11. 1. Znaki szczytowe (jeżeli są potrzebne) powinny mieć kształt stożka, dwóch stożków zwróconych podstawami do siebie, walca, kuli, krzyża lub litery „T” albo też ich kombinacji.

2. W razie stosowania tyki znakiem szczytowym jest miotła.

§ 12. 1. Znaki nawigacyjne mogą być oznaczone cyframi, literami, kombinacjami liter i cyfr oraz skrótami nazw.

2. Numeracja znaków nawigacyjnych rozpoczyna się od strony morza — przy czym cyfry nieparzyste stosuje się po prawej stronie toru wodnego, a cyfry parzyste po lewej jego stronie.

3. Pojedyncze litery stosuje się tylko wówczas, gdy znaki nawigacyjne wystawione są po jednej stronie toru wodnego. Również i w tym wypadku kolejność liter bierze początek od strony morza.

§ 13. Światła na znakach krawędziowych toru wodnego odróżniają się kolorem, a jeżeli jest to wskazane — okresami światła lub kombinacją koloru i okresu.

§ 14. 1. Znaki nawigacyjne (pławy) znajdujące się na krawędziach torów wodnych (kanałów) rozróżnia się w sposób następujący:

- 1) znaki nawigacyjne prawej krawędzi (rys. 1):
 - a) kształt stożkowy lub tyki,
 - b) kolor czarny, a dla odróżnienia szczególnie ważnych pław — szachownica czarno-biała. W razie stosowa-

nia tyki, dla odróżnienia i lepszej widoczności górna jej połowa może być biała, a dolna połowa czarna,

- c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — stożek czarny zwrócony wierzchołkiem do góry, a jeżeli jest to tyka — miotła zwrócona w dół,
- d) światło (jeżeli jest) zielone o dowolnej charakterystyce, lecz wyraźnie różniące się od charakterystyk świateł wrakowych znajdujących się w pobliżu, albo światło białe o nieparzystej ilości błysków lub przerw (zaciemnień) w jednym okresie,

2) znaki nawigacyjne lewej krawędzi (rys. 2):

- a) kształt walcowy, drążkowy lub tyki,
- b) kolor czerwony, a dla odróżnienia szczególnie ważnych pław szachownica czerwono-biała. W razie stosowania tyki, dla odróżnienia i lepszej widoczności górna jej połowa może być biała, a dolna połowa czerwona,
- c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — walec czerwony, a jeżeli jest to tyka — miotła zwrócona do góry,
- d) światło (jeżeli jest) czerwone stałe lub o dowolnej charakterystyce albo białe o parzystej ilości błysków bądź przerw (zaciemnień) w jednym okresie, albo też światło migające.

2. Nie można stosować szachownicy do jednoczesnego oznakowania obydwu krawędzi tego samego toru wodnego.

3. Jeżeli pławy nie świecące wystawia się tylko po jednej stronie głównego toru wodnego, to w celu polepszenia widoczności tych pław mogą one być kształtu cygarowego przy zachowaniu pomalowania i znaków szczytowych (jeżeli są przewidziane), w zależności od strony toru wodnego stosownie do ust. 1 pkt 1 i 2.

4. Rodzaje świateł określone w ust. 1 mogą być również stosowane na dalbach i innych znakach stałych, jeżeli stanowią one oznakowanie toru wodnego (§ 1).

§ 15. 1. Znaki nawigacyjne umieszczone na krańcach mielizn środkowych powinny posiadać następujące cechy:

- 1) gdy główny tor wodny przechodzi w prawo (rys. 3):
 - a) kształt kulisty lub tyki,
 - b) kolor — czerwone i białe pasy poziome,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny): rozgałęzienie — czerwony walec, złączenie — czerwone „T”,
- 2) gdy główny tor wodny przechodzi w lewo (rys. 4):
 - a) kształt kulisty lub tyki,
 - b) kolor — czarne i białe pasy poziome,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny): rozgałęzienie — czarny stożek wierzchołkiem do góry, złączenie — dwa czarne stożki podstawami do siebie,
- 3) gdy obydwa tory wodne są jednakowego znaczenia (rys. 5):
 - a) kształt kulisty lub tyki,
 - b) kolor — czerwone i białe pasy poziome,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny): rozgałęzienie — czerwona kula, złączenie — czerwony krzyż.

2. Jeżeli znak nawigacyjny nie ma kształtu kulistego, to bezpośrednio pod znakami szczytowymi, wymienionymi w

ust. 1 pkt 1, 2 i 3, dodaje się kulę tego samego koloru co znak szczytowy (rys. 3, 4 i 5).

3. Charakterystyki świateł umieszczonych na znakach nawigacyjnych wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2 i 3 (jeżeli światła są potrzebne) powinny być w miarę możliwości różnorodne, z tym że ani kolor, ani okresy świecenia nie mogą budzić wątpliwości co do krawędzi przeszkody nawigacyjnej, przy której znak nawigacyjny został wystawiony. Jeżeli nie można ustalić rozróżnienia charakterystyk świateł, to wówczas stosuje się postanowienia § 13, z tym że światła powinny różnić się w miarę możliwości od świateł będących w pobliżu.

§ 16. 1. Znaki nawigacyjne na osi torów wodnych służą do oznaczenia najgłębszej części toru wodnego i nie wykluczają jednoczesnego wystawienia krawędziowych znaków nawigacyjnych. Koło znaków tych można przechodzić z obu stron, lecz z zasady należy mijać je lewą burta.

2. Znaki nawigacyjne, o których mowa w ust. 1, powinny posiadać następujące cechy (rys. 6):

- 1) kształt dowolny, ale różniący się od krawędziowych znaków nawigacyjnych (jeżeli takie są przewidziane),
- 2) kolor — czerwone i białe pasy pionowe albo czarne i białe pasy pionowe,
- 3) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) dowolny, z wyjątkiem walca, stożka lub kuli,
- 4) światło (jeżeli jest) białe lub czerwone o dowolnej charakterystyce, ale różniące się od sąsiednich świateł, którymi oznakowane są krawędzie toru wodnego.

Rozdział 3

System kardynalny.

§ 17. 1. Znaki nawigacyjne systemu kardynalnego wskazują jeden z czterech głównych kierunków świata od miejsca niebezpiecznego.

2. Rozróżnia się 4 kwadranty (ćwiartki): N, S, E i W. Rozgraniczają je kierunki: NE, SE, SW, NW → liczone od strony miejsca niebezpiecznego.

§ 18. 1. Pływaki pław nie świecących, stosowanych w systemie kardynalnym, powinny mieć kształt: walcowy, stożkowy lub też kształt tyki.

2. Pływaki pław świetlnych powinny mieć kształt walcowy, a tylko na kanałach i osłoniętych wodach portowych mogą mieć kształt stożkowy w nawodnej ich części.

§ 19. Znaki szczytowe (jeśli są potrzebne) tworzą dwa stożki w położeniu jeden na drugim: wierzchołkami do góry, wierzchołkami do dołu, podstawami do siebie oraz wierzchołkami do siebie, przy czym stożki powinny być oddzielone od siebie widocznym odstępem.

§ 20. Dla odróżnienia w dzień określonego niebezpieczeństwa stosuje się następujące kolory znaków nawigacyjnych: czarny z białym oraz czerwony z białym, w podziale poziomym.

§ 21. 1. Znaki nawigacyjne (pławy), znajdujące się w poszczególnych kwadrantach (ćwiartkach) powinny posiadać następujące cechy (rys. 7):

- 1) gdy znajdują się w kwadrancie N (NW — NE):
 - a) kształt stożkowy lub tyki,

- b) kolor czarny z szerokim białym pasem pośrodku,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — 2 czarne stożki jeden nad drugim wierzchołkami do góry,
 - d) światło (jeżeli jest) białe o nieparzystej ilości błysków bądź przerw (zaciemnień) w jednym okresie,
- 2) gdy znajdują się w kwadrancie S (SE — SW):
- a) kształt walcowy lub tyki,
 - b) kolor czerwony z szerokim białym pasem pośrodku,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — 2 czerwone stożki jeden nad drugim wierzchołkami do dołu,
 - d) światło (jeżeli jest) czerwone o parzystej ilości błysków bądź przerw (zaciemnień) w jednym okresie lub czerwone migające,
- 3) gdy znajdują się w kwadrancie E (NE — SE):
- a) kształt stożkowy lub tyki,
 - b) kolor: górna połowa czerwona, a dolna połowa biała,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — 2 czerwone stożki jeden nad drugim podstawami do siebie,
 - d) światło (jeżeli jest) czerwone o nieparzystej ilości błysków bądź przerw (zaciemnień) w jednym okresie,
- 4) gdy znajdują się w kwadrancie W (SW — NW):
- a) kształt walcowy lub tyki,
 - b) kolor: górna połowa czarna, a dolna połowa biała,
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — 2 czarne stożki jeden nad drugim wierzchołkami do siebie,
 - d) światło (jeżeli jest) białe o parzystej ilości błysków bądź przerw (zaciemnień) w jednym okresie lub białe migające.

2. W pewnych wypadkach tyki w kwadrantach N i E mogą być pomalowane odwrotnie, to znaczy:

- 1) tyka w kwadrancie N — na białe z czarnym pasem pośrodku,
- 2) tyka w kwadrancie E — w dolnej części na czerwono, a w górnej części na białe.

Rozdział 4

Wraki.

§ 22. Wraki można oznakować systemem bocznym lub systemem kardynalnym. Znaki wrakowe powinny posiadać kolor zielony i w miarę możliwości namalowaną białym kolorem literę „W”.

§ 23. 1. Znaki nawigacyjne powinny posiadać następujące cechy:

- 1) jeżeli znak należy pozostawić z prawej strony (rys. 8):
 - a) kształt stożkowy,
 - b) kolor zielony (również i znaku szczytowego),
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — stożek wierzchołkiem do góry,
 - d) światło (jeżeli jest) zielone o pojedynczych błyskach w okresie,
- 2) jeżeli znak należy pozostawić z lewej strony (rys. 9):
 - a) kształt walcowy,
 - b) kolor zielony (również i znaku szczytowego),
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — wałek,

- d) światło (jeżeli jest) zielone o podwójnych błyskach w jednym okresie lub w wyjątkowych wypadkach — zielone migające,
- 3) jeżeli znak można pozostawić z jednej lub z drugiej strony (rys. 10):
- a) kształt kulisty lub tyki,
 - b) kolor zielony (również i znaku szczytowego),
 - c) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — kula,
 - d) światło (jeżeli jest) zielone izofazowe o czasie świecenia równym przerwie (zaciemnieniu).

2. W wypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 dopuszcza się możliwość wystawienia pław o innych kształtach niż przewidziane lub tyk zamiast pław, z tym że pływak pławowy lub tyka powinny być pomalowane w dolnej części na czarno w wypadku określonym w pkt 1, a na czerwono w wypadku określonym w pkt 2. Jednakże kolorem przeważającym powinien być kolor zielony (rys. 8 i 9).

§ 24. Znaki nawigacyjne wrakowe umieszcza się tylko w kwadrantach E i W. Powinny one posiadać następujące cechy (rys. 11):

- 1) gdy znajdują się w kwadrancie E:
 - a) kształt stożkowy lub tyki,
 - b) kolor zielony (również i znaku szczytowego),
 - c) znak szczytowy — 2 stożki jeden na drugim podstawami do siebie z widocznym odstępem między stożkami,
 - d) światło (jeżeli jest) zielone migające z przerwami (zaciemnieniami) lub zielone okresowo przerywane, z tym że czas świecenia powinien być wyraźnie dłuższy od przerwy (zaciemnienia),
- 2) gdy znajdują się w kwadrancie W:
 - a) kształt walcowy lub tyki,
 - b) kolor zielony (również i znaku szczytowego),
 - c) znak szczytowy — 2 stożki jeden na drugim wierzchołkami do siebie z widocznym odstępem między stożkami,
 - d) światło (jeżeli jest) zielone migające.

Rozdział 5

Znaki nawigacyjne wspólne dla obydwu systemów i znaki do celów specjalnych.

§ 25. Znaki nawigacyjne kierunkowe (podejściowe) służą do oznakowania od strony morza podejścia do portu lub ujścia rzeki i powinny posiadać następujące cechy (rys. 12):

- a) kształt dowolny, lecz różniący się od kształtu znaków torowych, aby nie był przyczyną pomyłek,
- b) kolor — czerwone i białe albo czarne i białe pasy pionowe,
- c) znak szczytowy — czerwony lub czarny krzyż,
- d) światło (jeżeli jest) białe lub czerwone, okresowe.

§ 26. Jeśli trzeba oznakować jednym znakiem nawigacyjnym odosobnioną przeszkodę na morzu, którą można mianąć prawą lub lewą burtą statku, to należy zastosować znak nawigacyjny o następujących cechach (rys. 13):

- 1) kształt kulisty lub tyki,
- 2) kolor: górna część czerwona, dolna część czarna, a pośrodku wąski biały pas poziomy, jeżeli jest to tyka →

czerwony i czarny pas poziomy, oddzielony wąskim białym pasem poziomym,

- 3) znak szczytowy (jeżeli jest potrzebny) — czerwona, czarna lub czarno-czerwona kula,
- 4) światło (jeżeli jest) białe lub czerwone izofazowe.

§ 27. Do oznakowania ujść ścieków kanalizacyjnych lub wysypisk można stosować znaki nawigacyjne pływające (pławy) lub stałe (dalby), posiadające następujące cechy (rys. 14):

- a) kształt — w odniesieniu do pław dowolny,
- b) kolor — górna połowa żółta, dolna połowa czarna,
- c) bez znaku szczytowego,
- d) światło (jeżeli jest) dowolne, ale różniące się od sąsiednich światel.

§ 28. Do oznakowania kotwiczowiska kwarantanny można stosować znaki o następujących cechach (rys. 15):

- a) kształt dowolny,
- b) kolor żółty,
- c) bez znaku szczytowego,
- d) światło (jeżeli jest) dowolne, lecz różniące się od sąsiednich światel.

§ 29. Do oznakowania granic kotwiczowiska można stosować znaki o następujących cechach (rys. 16):

- a) kształt dowolny,
- b) kolor czarny lub czerwony z białym symbolem kotwicy,
- c) bez znaku szczytowego,
- d) światło (jeżeli jest) dowolne, ale różniące się od sąsiednich światel.

§ 30. Do oznakowania granic akwenu zamkniętego dla żeglugi i rybołówstwa z powodu wykonywania na nim prac pogłębiarskich, trałowych, poszukiwawczych itp. można stosować znaki o następujących cechach (rys. 17):

- a) kształt dowolny,
- b) kolor żółty z dwoma czerwonymi pasami na krzyż, przy czym to skrzyżowanie wypada na górnym końcu pionowej osi pływaka pławy, a pasy czerwone sięgają powierzchni wody,
- c) bez znaku szczytowego,
- d) światło (jeżeli jest) białe lub czerwone, okresowe.

§ 31. Do oznakowania sprzętu pomiarowego (pomiar prądu, falowania, ruchu rumowiska) można stosować znaki o następujących cechach (rys. 18):

- a) kształt dowolny lub tyki,
- b) kolor — czerwone i niebieskie pasy poziome,
- c) bez znaku szczytowego,
- d) światło (jeżeli jest) białe lub niebieskie, okresowe.

§ 32. Do oznakowania granic rybołówstwa morskiego i akwenów ochrony ryb można stosować znaki o następujących cechach (rys. 19):

- a) kształt dowolny,
- b) kolor: żółte i czarne pasy poziome oraz czarny napis „RYB” na żółtym polu,
- c) znak szczytowy — żółta kula.

§ 33. Do oznakowania na wodzie odcinka (odcinków) mili pomiarowej należy stosować znaki o następujących cechach (rys. 20):

- a) kształt cygarowy lub drażkowy,
- b) kolor — dwa pionowe pasy: czerwony i żółty,
- c) znak szczytowy — 1, 2 lub 3 czerwone kule.

§ 34. Do oznakowania miejsca zatopionej amunicji, torped, zbiorników z gazami bojowymi, jak również stwierdzonego istnienia miny czy min dennych, należy stosować znak o następujących cechach (rys. 21):

- a) kształt stożkowy,
- b) kolor biały z czerwoną literą „A”,
- c) bez znaku szczytowego.

§ 35. Do oznakowania strefy wojskowej (ćwiczenia, strzelanie) należy stosować znaki o następujących cechach (rys. 22):

- a) kształt stożkowy,
- b) kolor biały z dwoma niebieskimi pasami na krzyż, przy czym skrzyżowanie wypada na górnym końcu pionowej osi pływaka pławy, a pasy niebieskie sięgają powierzchni wody. Na białym polu czerwone litery „SN” (strefa niebezpieczna),

§ 36. Do oznakowania położenia kabla w wodzie należy stosować znaki o następujących cechach (rys. 23):

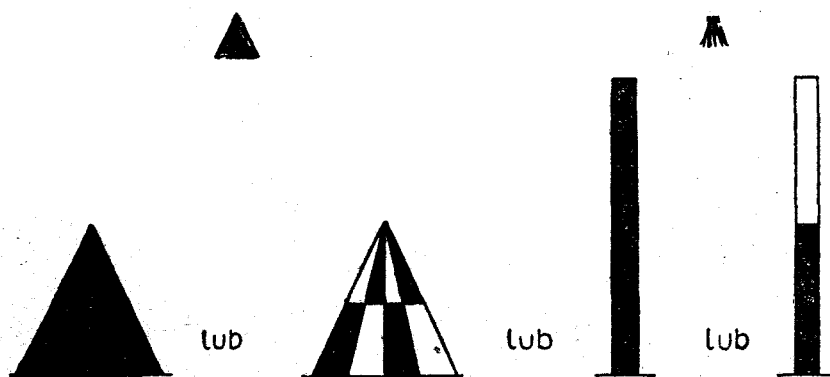
- a) kształt stożkowy,
- b) kolor czarny z białą literą „K”,
- c) bez znaku szczytowego.

WZORY OZNAKOWANIA NAWIGACYJNEGO

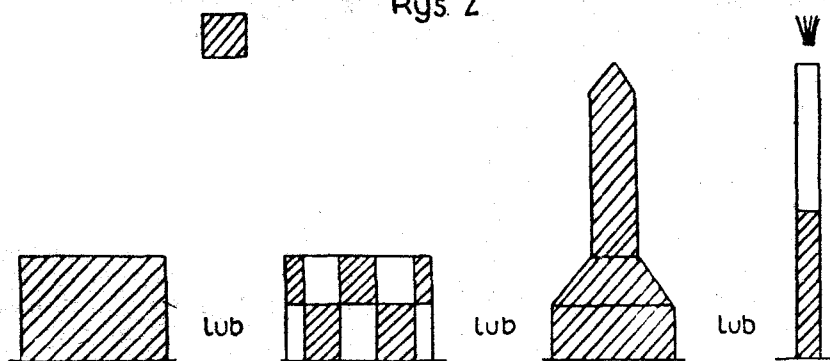
Objaśnienie kolorów

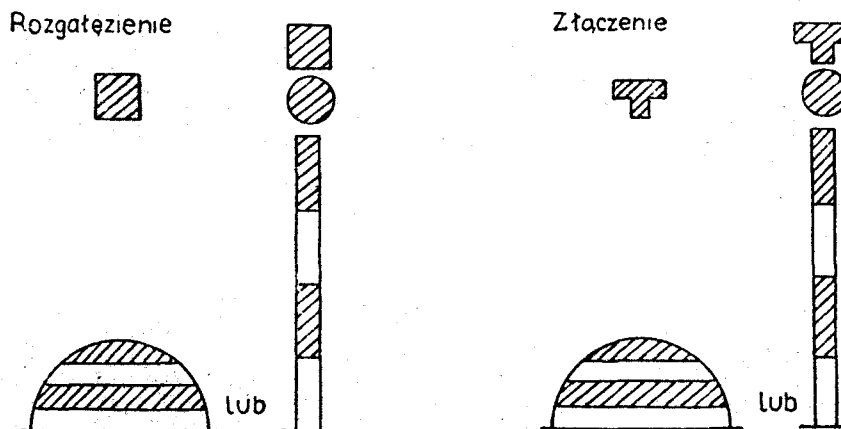
Rys. 1

Rys. 2

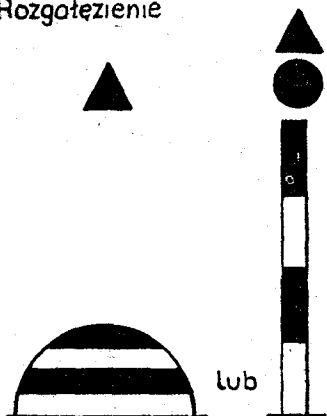

Rys. 3

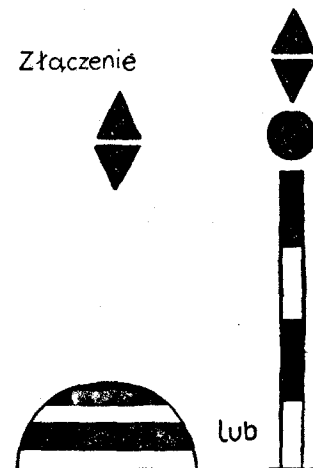

Rys. 4

Rozgęzienie

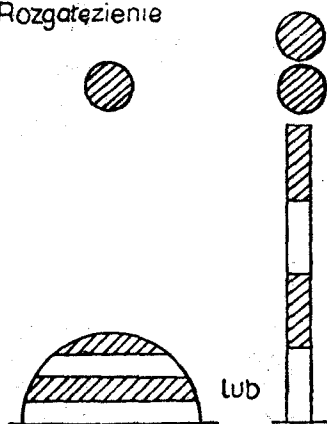

Złączenie

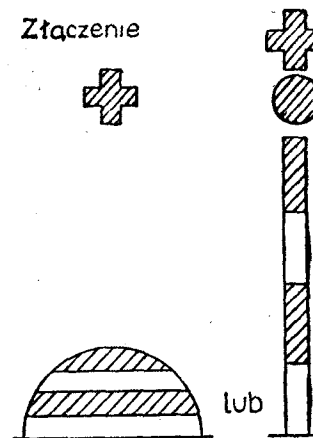

Rys. 5

Rozgęzienie

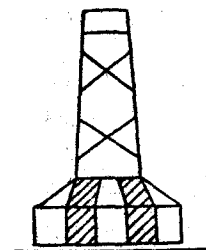
Złączenie

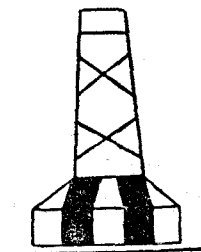
Rys. 6

(Kształt dowolny)

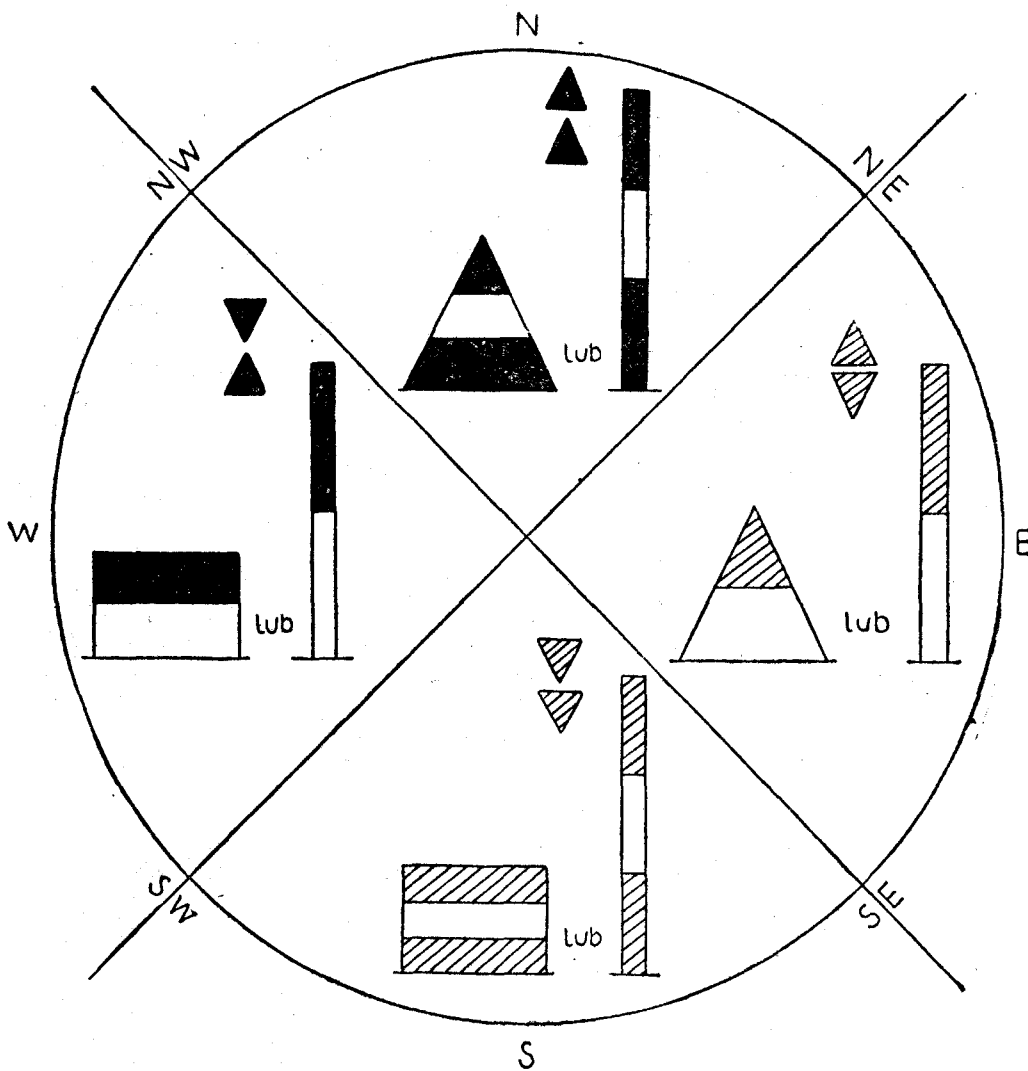

(Kształt dowolny)

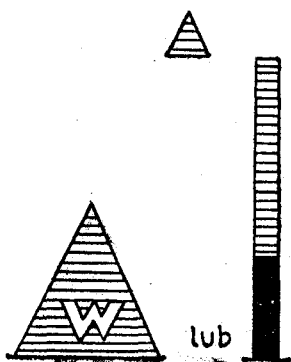

lub

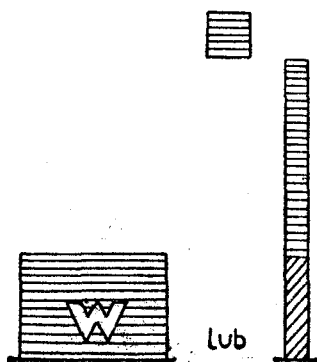
Rys. 7

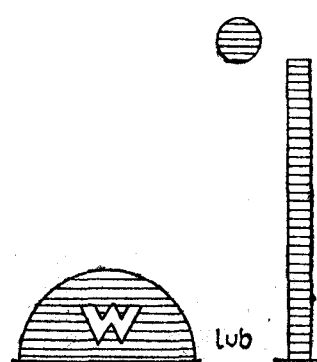
Rys 8

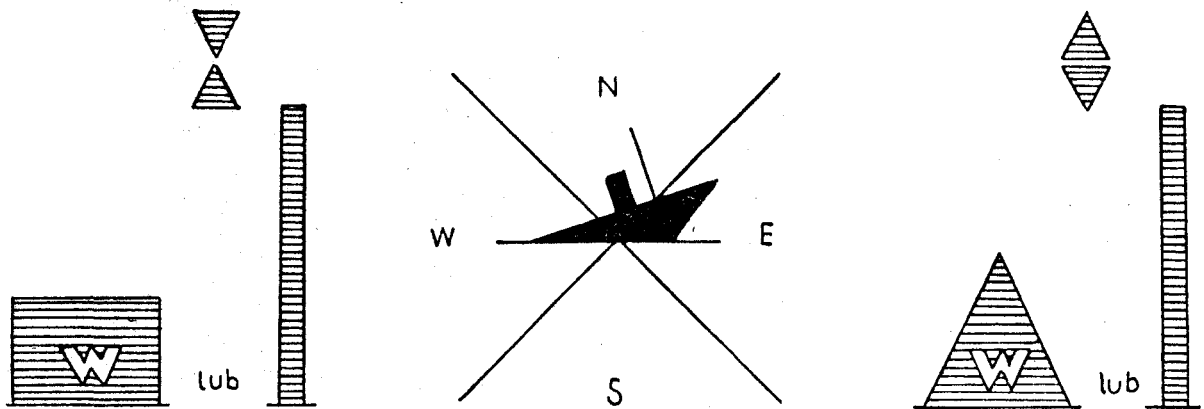
Rys 9

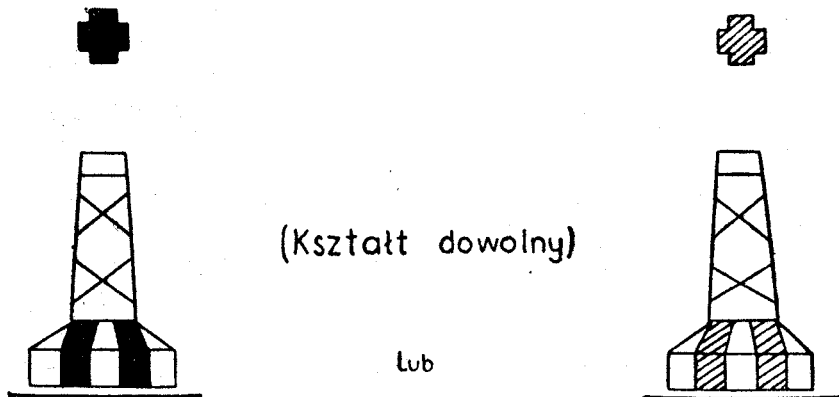
Rys. 10

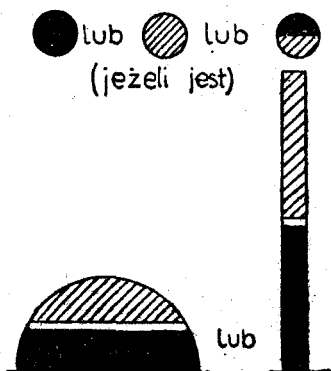
Rys. 11

Rys. 12

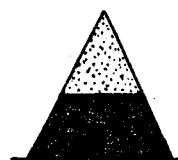

Rys. 13

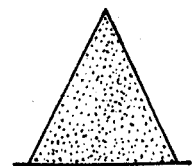
Rys. 14

Kształt dowolny

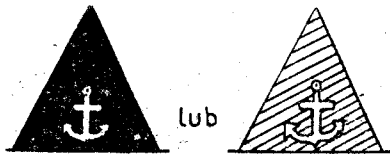
Rys. 15

Kształt dowolny

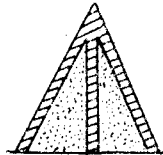
Rys. 16

Kształt dowolny

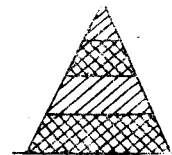
Rys. 17

Kształt dowolny

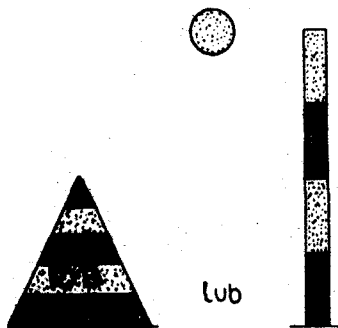
Rys. 18

Kształt dowolny

Rys. 19

Kształt dowolny

Rys. 20

(1,2 lub 3 kule)

Rys. 21

Rys. 22

Rys. 23

